

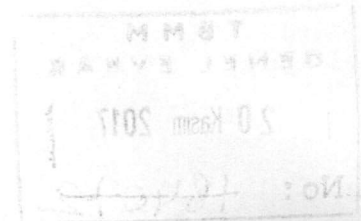

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Hükümetin ve işverenlerin iş kazaları ve işçi ölümleri konusunda 'tedbirler alınıyor' iddialarına rağmen işçi ölümleri ve kazaları devam etmektedir. Türkiye'de sorgulanmakta olan ve sürekli sorunlu bir şekilde dile getirilen işçi sağlığı ve iş güvenliği uygulamalarının detaylı bir şekilde incelenerek yaşanan sorunların tespit edilmesi ve sorunlara bir an önce çözüm bulunması amacıyla Anayasa'nın 98'inci İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

Prof. Dr. Mahmut TOĞRUL

Gaziantep Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye’de iş kazaları ve meslek hastalıkları çalışma hayatının gündeminden hiç düşmeyen en önemli sorunları arasındadır. Sanayileşme ile beraber, çalışma hayatında işçilerin karşılaştıkları mesleki riskler artmıştır. Ülkemizde denetimsizlik, iş güvenliği konusunda eğitim eksikliği ve yeterli güvenlik donanımı sağlanmaması ve uygulamadaki eksiklikler nedeniyle meydana gelen yanlış uygulamaların ortadan kaldırılmaması sonucu gerçekleşmeye devam eden işçi ölümlerinin toplum tarafından kaza değil ‘cinayet’ şeklinde adlandırılması haklı bir serzeniş olarak önümüzde durmaktadır. Hal böyleyken cezasızlık mefhumu, iş cinayetlerinin ortadan kaldırılması ve bundan sonra önlenabilir durumların cinayete dönüşmemesi bakımından esas öneme sahiptir.

İş kazaları ve işçi ölümleri konusunda hazırlanmış olan raporlarda yer alan bilgiler tam sayıyı değil, ‘en az’ ibaresiyle sadece tespit edilebilen ihlalleri ve ölüm vakalarını yansıttığı bir gerçektir. Bundan kaynaklı tam olarak sayılar ile uğraşmak veya sağlıklı bir sayıya ulaşmak neredeyse olanaksız bir hale gelmiştir. İşçi ölümlerinin ve iş kazalarının nicel olarak çok daha fazla olduğu bilinmektedir.

Daha fazla kâr uğruna işçi sağlığı ve güvenliğini yok sayan egemen anlayış her gün daha fazla işçinin katledilmesine neden olmaktadır. Patronlar için daha güvenli, daha kârlı bir çalışma yaşamı var edilirken; işçiler-emekçiler asgari yaşama mahkûm edilmekte, güvenlikleri, yaşamları yok sayılmaktadır. İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi’nin açıkladığı verilere göre; 2016 yılında en az 1970 işçi 2017 yılının ilk altı ayında ise önlenabilir ‘kazalardan’ dolayı 906 kişi yaşamını yitirmiştir. Yine başka bir veriye göre ülkemizde, günde 524 iş kazası oluyor. 3,7 kişi hayatını kaybediyor. 4,6 kişi ise kaza sonucu iş göremez hale geliyor.

Türkiye’de geçmişten günümüze uygulanan iş kanunları “işçi sağlığı ve işçi güvenliği” adına birçok madde yer almasına rağmen, hata dönem dönem bazı değişiklikler söz konusu olsa da, yasalar yetersiz kalmaktadır. Türkiye’de mevcut sistemde iş sağlığı ve güvenliği mevzuatının uygulama alanı çok dardır. Çalışanların önemli bir kısmı, İş Yasası kapsamı dışında kaldığından ilgili mevzuatın sağladığı korumadan yararlanamamaktadır. Söz konusu kanun ve değişiklikler Türkiye’de yaşanan iş kazaları ve işçi ölümlerine tam olarak çözüm olamamaktadır. İş kazaları ve işçi ölümlerinde her yıl artış yaşanarak durum devam etmektedir. Yine Türkiye’de her geçen gün sayısı artan ve hükümetin her seçimden önce taşeron işçilere kadro vereceğiz diye oyaladığı taşeron işçiler en fazla iş kazalarıyla karşı karşıya kalan kişilerdir.

İş kazaları ve işçi ölümlerinin çıkış sebepleri incelendiğinde; başta iş sağlığı ve güvenliği kültürünün oluşmaması, işveren ve işveren vekillerinin bu konuda yapılan çalışmaların önemine inançlarının olmaması, angarya faaliyetler olarak görülmesi, maliyet unsuru olarak değerlendirilmesi, devletin yeteri kadar denetim ve rehberlik görevini yerine getirememesi vb. etkenleri sıralayabiliriz. İşçilerin eğitim seviyesinin yetersizliği, iş sağlığı ve güvenliği alanında yetişmiş uzman personel sayısının azlığı, mevzuatın iş sağlığı ve güvenliği hükümleri açısından küçük işletmeleri dışlaması, küçük ve orta ölçekli işletmelerin gerekli iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerine riayet etmemeleri, iş müfettişi sayısının ve denetimin yetersizliği gibi nedenler iş kazalarının azaltılmasına engel olmaktadır.

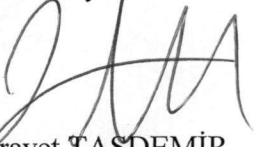
İş kazası ve meslek hastalıklarını önlemek kuşkusuz tazmin etmekten daha az maliyetlidir. İş kazası ve meslek hastalığı meydana gelmeden önce risklerin ortadan kaldırılmasına dönük iş sağlığı ve güvenliği önlemleri devletin ve işverenlerin temel görevidir. İş sağlığı ve güvenliği konusunda iyileştirme ve geliştirme faaliyetlerinin yürütülmesi ve sürekliliğinin sağlanması için tüm tarafların, Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) ve Dünya Sağlık Örgütü'nün (WHO) ortaya koyduğu kurallara uyması amacıyla bir araştırma komisyonu kurulması gereklidir.

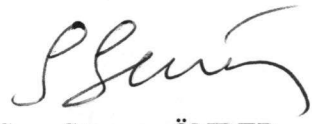

Filiz KERESTECİOĞLU
HDP İstanbul Milletvekili

Meral DANIŞ BEŞTAŞ
HDP Adana Milletvekili

Behçet YILDIRIM
HDP Adıyaman Milletvekili

Berdan ÖZTÜRK
HDP Ağrı Milletvekili

Dirayet TAŞDEMİR
HDP Ağrı Milletvekili

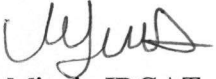

Sırrı Süreyya ÖNDER
HDP Ankara Milletvekili

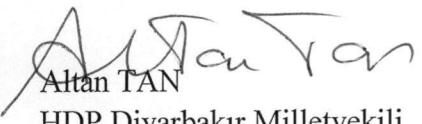

Ayşe ACAR BAŞARAN
HDP Batman Milletvekili

Mehmet Ali ASLAN
HDP Batman Milletvekili

Saadet BECEREKLİ
HDP Batman Milletvekili

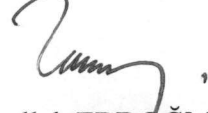

Hıyar ÖZSOY
HDP Bingöl Milletvekili

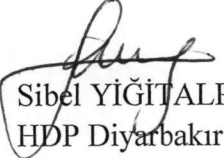

Mizgin IRGAT
HDP Bitlis Milletvekili

Altan TAN
HDP Diyarbakır Milletvekili

Feleknas UCA
HDP Diyarbakır Milletvekili

İmam TAŞÇIER
HDP Diyarbakır Milletvekili

Nimetullah ERDOĞMUŞ
HDP Diyarbakır Milletvekili

Sibel YİĞİTALP
HDP Diyarbakır Milletvekili

Ziya PİR
HDP Diyarbakır Milletvekili

Nihat AKDOĞAN
HDP Hakkari Milletvekili

Bedia ÖZGÖKÇE ERTAN
HDP Van Milletvekili

Nadir YILDIRIM
HDP Van Milletvekili

Adem GEVERİ
HDP Van Milletvekili

